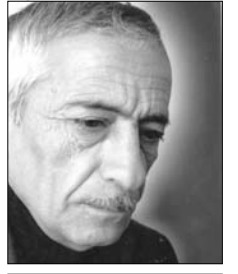

KÖVRƏK SƏTİRLƏR

etiüdlər

QORXU

Dostum
Füzuli müəllimə

■ Aydın Tağıyev

Ailədə oğlan uşaqlarının ilki o idi. Özündən böyük bacıları var idi. Anasını neçə il bundan qabaq itirmişdi. Anasının ölümündən sonra vur-tut bircə il keçmişdi ki, əcəlin hökmü ilə özündən balaca qardaşı haqq dünyasına qovuşmuşdu.

Demə, qardaşının ölümündən bir neçə gün sonra anası yuxusuna giribmiş.

Və o da həmin yuxusunu açıb mənə danışdı. Doluxsunmuşdu. Qəhərləndiyindən boğula-boğula danışdı. "Anamı yuxuda gördüm. Açıq, bütün yuxular kimi gördüklərim də indi təfəsilatı ilə yadımda deyil. Ancaq burası yaxşı yadımdadır ki, anam, deyəsən, mənə umu-küsü edirdi. Gileylənirdi ki, böyük oğlum, sənə, axı, sən dura-dura mən kiçik qardaşının yolunu gözləmir-dim..."

Sözünə ara verib köks ötürdü. Səsi titrədi. "Ölüm vecimə deyil. Qorxuram ki, yaşaya-yaşaya qocalıb saç-saqqal ağardam, anamın yanına gec gedəm... Məndən kiçik qardaşımı görən kimi tanıyıb bağrına basan anam mənə tanımayıb yad kimi qarşılaysa..."

QAPIN ELƏ BAĞLANIB Kİ...

Yay girəndən bəri xəstə çarpayı dustağı idi bacım Kəmalə. Gözündə yuxu yox idi, yatmaq, bir hovur da olsa, gözümü yumma istəsə də, canındakı ağrı-acılar qoumurdu. Yaxınları, əzizləri də beləcə səhərləri diri gözlü açırdılar.

Xəstənin böyük qardaşı qonşu həyətdə qalırdı. Hər səhər ata ocağına keçən kimi gözü xəstənin yatdığı otağın qapısında qalırdı. Qapı bağlı idisə sevinərdi. Deməli, xəstə oyaq deyil, yuxuya gedib. Xəstəni incidən ağrı-acısı da oyaq deyil... Belə vaxtlarda qapısı oğul-uşaq böyük bir həyətdə cıqırtı çıxmazdı.

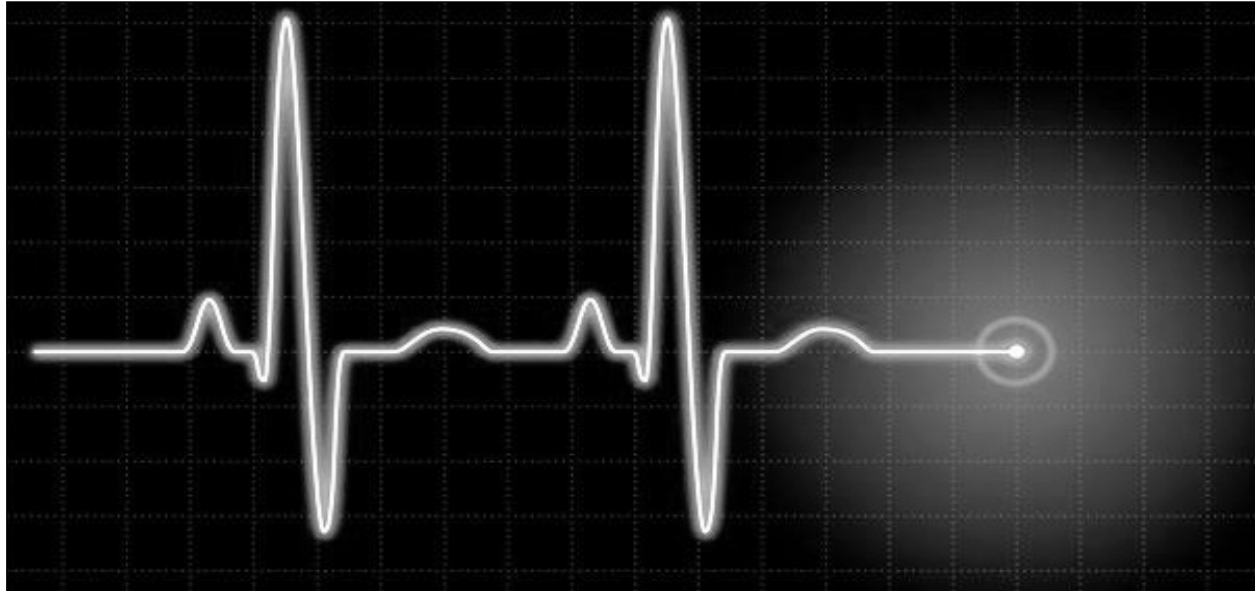
İşə bax, xəstənin yatdığı otağın qapısının bağlı olması qohum-qardaş üçün bayrama dönerdi... Xəstə yuxuya gedib... bəlkə də yuxudan oyanıb deyəcək: daha heç yerim ağrımır...

Qapı açıq olurdu: kədər, qəm, ağrı...

Qapı bağlı olurdu: ani toxtaqlıq, təsəlli, rahatlıq...

İndi...
İndi bacım elə bir yuxuya gedib ki, heç bir səsə, həniyə oyanmaz.

Qapısı elə bağlanıb ki...

BİR DÜRR DƏNƏSİ İDİ...

Qönçə idi, heç açılıb gül olmadı...
Dən idi, cücərib heç sünbül olmadı...

Əzizlərinə biri dost intizarındaydı ki, söz-söhbətə başını qatsınlar, bir hovur da olsa kədərini-dərdini unudub bəlkə ovuna...

Təsəlli, toxtaqlıq üçün axtarib söz tapmaqsa o dostlar üçün də asan idimi bəyəm? Dostlar da çıxmışdı az qala söz ovuna...

Tabutu yerdən qaldıranda doğmalarından biri hiss etdi ki, tabut yaman ağırdır...

On yeddi yaş nə idi... Tabuta çiyin verən o əzizi özlüyündə için-için qovrulmuşdu; yəqin ki, ömür payına qismət olmayan illərin ağırlığı da elə o tabuta qalaqlanmış...

On yeddi yaşda yeniyetmə bir qıza özü kimi utancaq bir oğlan bəlkə də əlləri əsə-əsə bir dəstə gül uzatmağın həsretində, intizarındaydı...

Ancaq dəstə-dəstə güllər qara torpaq üstünə düzül-
dü...

Evdə-əşikdə, çöldə-bayırda həmişə səssiz-səmirsiz gəzib dolanan o qızıcığaz belə deyirlər ki, az qala barmaqları üstə gəzib yeriyərmiş ki, səs çıxmasın...

Ancaq bu gedişlə nə yaman səs saldı, haray qopartdı?!

Belə danışirlər ki, özündən çox-çox sonra dünyaya gələn balaca qardaşı anasından çox onun qucağında gəzib böyüyüb.

Eşidəndə qəlbim göynədi, gözlərim doldu; kim bilir, bəlkə də alın yazısı elə əvvəldən ürəyinə damıbmış, qismətinə ana olmaq payı düşməyəcəyini bildiyindən bacı sevgisi, bacı istəyi həm də ana məhəbbətinə çevrilib.

Sanki bir dürr dənəsi idi ki, durmuşdu o, bir dürr dənə...

Ancaq... ancaq tez də qeyb olub getdi: o dürr dənə -
Dürdanə...

P.S. Novruz Nəcəfoğluya - dosta təsəlli əvəzi...

İÇİLMƏYƏN QƏDƏHLƏR

Uzun illər idi ki, biz keçmiş sinif yoldaşları bir ənənə yaratmışdıq. Baharın xoş çağında - hər il may ayının 2-də oğlanlar bir yerə yığışar, xudmani bir məclis qurub oturur, bir-birimizdən hal-əhval tutar, xoş günləri bir-birinə calasaq da, ötən günlərimizə gün çatmazdı.

Bəlkə də o günü hamımızdan daha çox səbirsizliklə o gözləyirdi. Özü də az qala bir bayram həsreti ilə... Təkcə ona görə yox ki, əvvəlcədən tədbirin təşkilatçılıq işini onun boynuna qoymuşduq və o da öz vəzifəsini xüsusi bir şövqlə yerinə yetirirdi.

Və elə hər növbəti il mart ayı girən gündən hansı birimizlə rastlaşsaydıq, yarı ciddi, yarı zarafat: - Bax, vaxt başınacan hələ var. Elə indidən gündəlik xərclərimizdən çox yox, qəpik-quruşa qənaət edib bir qırağa qoysaq, əməlli-başlı sərmayemiz olar... - deyər, hələ bir məsləhət də verərdi...

Əvvəllər sayımız çox idi...

Sonra...

Sonra ildən ilə o görüşə toplaşanların sayı da azaldı. Kimisi işdən-gücdən vaxt, macal tapıb gələ bilmədi, kimisinin həmin gün vacib işi çıxdı, kimisi isə...

İşdən-gücdən macal tapmayanlar da, vacib işi çıxanlar da görüşə gələ bilməyəcəkləri xəbərini bir yol ilə "təşkilatçı"ya çatdırardılar.

Ancaq gələ bilməyənlər arasında əlləri də var idi ki, özləri şəxsən dostları intizarda qoymaq istəməsələr də heç bir xəbər yollaya bilməzdilər.

Onların qədəhləri də məclisin axırına kimi masanın üstündə eləcə dolu qalardı...

Hamımız həmyaş idik. Aramızda ay, gün fərqi var idi. Ancaq bizdən ən cavan görünən elə o idi. Deməzdim ki, yaşı 60-ı iki ildir ki, ötüb. Canının üstündə əsən idi. Yanından yel keçən kimi əlbəəl həkim dostlarından birinin yanına cumardı.

Üç il bundan qabaqki növbəti görüşdə masa üzərində içilməmiş qədəhlərin sayının çoxaldığını görüb birdən-birə diksindik. Hamımız köks ötürdük, sonra da sanki hamımızı toxtatıb ecələ acıq vermiş kimi üzünü biz dostlara tutub:

- Qəm yeməyin, - dedi, - tək, yalnız qalanacan hər il bu günü hamınızın yerinə qeyd edəcəyəm. Sonra da zarafata saldı: - Arxayın olun, sizin də qədəhlərinizi boş qoymaram.

O gün elə özü kimi hər birimiz də onun bizdən daha çox yaşayacağına inandıq. Axı, o, hamımızdan daha sağlam, gümrah və qıvraq idi.

...Ancaq...

Taniş-biliş yaxşı xatırlayıq; harda olursa olsun, evdə-əşikdə, çöldə-bayırda mobil telefonu əlindən düşməzdi. Elə müdhiş avtomobil qəzasına düşəndə telefonu əlində imiş...

Sınıf yoldaşım Fikrət Əfəndi kiməsə telefon açıbmış, yoxsa kiməsə ona zəng edirmiş... Özü nəse deyirmiş, ya da kimənsə nəse eşitmək istəyirmiş... O bu sirri də özü ilə apardı...

...Onda hələ dekabr ayı, qışın əvvəlləri idi. Heç birimiz - elə özü də ağılına-gümanına gətirməzdi ki, qış keçəcək, yaz gələcək, bir işıqlı may günündə, gen-bol yemək süfrəsi üstündə bu dəfə bir qədəh də içilməmiş qalacaqdı...

8 oktyabr 2016

WWW.KASPI.AZ

19 DÜŞÜNCƏ